

IN MEMORIAM

Kármán György (1933–2008)

A Magyar Televízió újonnan alakult vallási szerkesztősége még csak néhány hónapos tevékenységre tekintett vissza —1991 tavaszán jártunk—, amikor megismertem Kármán Györgyöt. Neve nem volt idegen előttem, hiszen a rádió jóvoltából zenei műsoraival időnként találkoztam, de nem gondoltam volna, mennyire derűs egyéniség. A nagy változással lehetőség nyílt felekezeti műsorok készítésére, sugárzására, és ő a zsidó vallási műsorokat szerkesztette nagy hozzáértéssel. Én néhány katolikus műsor résztvevője voltam.

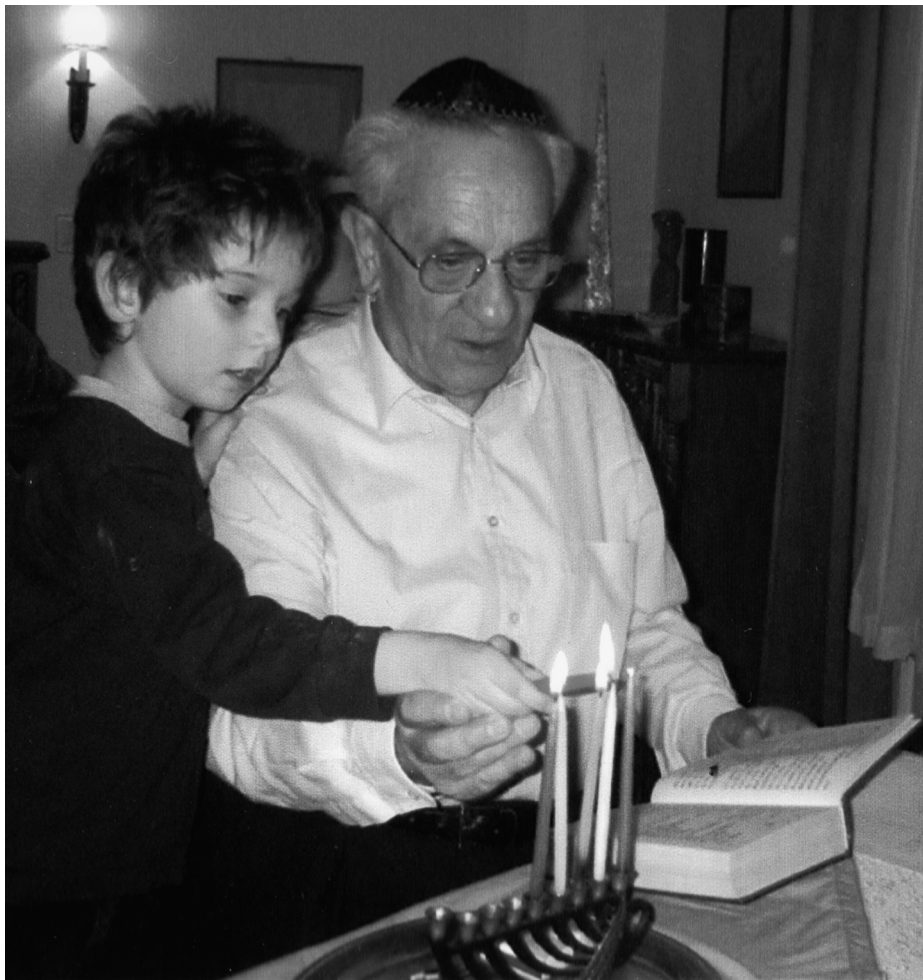
A művészi diplomával rendelkező zenész emellett komoly zsinagógai liturgikus szolgálatot látott el szombatról szombatra. Ugyanakkor az eredeti nevén Országos Rabbiképző Intézet hallgatóit oktatta. Ekkor már jómagam is évtizedek óta tanítottam a budapesti Nyári Kántorképzőn és a Hittudományi Akadémia levelező tagozatán a liturgika tantárgyat. Mivel időnként dolgom akadt a vallási szerkesztőségben, Kármán Györggyel rendszeresen találkoztam és mindig jutott idő egy-egy szakmai kérdés megbeszélésére, főként a zsolta-rozás kapcsán.

Kollegiális kapcsolatunk akkor lett baráti, amikor elmesélte szegedi gyermekkorát, és én erre föl makói gyökereimet emlegettem. Földik vagyunk —állapítottuk meg. Párbeszédünk akkor terelődött hivatalos szintre, amikor megszületett Kármán György szerkesztésében az évente egyszer jelentkező, „Hitünk közös gyökerei” címet viselő adás, amely a zsidó-keresztény párbeszédet szolgálta. Az ötletgazda volt a szerkesztő, Czigány György pedig házigazda a kamera előtt mint műsorvezető. A zsidó felekezetet Schweitzer József professzor —akkor országos főrabbi, a Rabbiképző Intézet rektora— képviselte, a katolikusokat jómagam, és évente más-más tudós lelkész képviselte a hitújításból született egyházak valamelyikét. A beszélgetés azokat a hitbeli, közös alapigazságokat igyekezett közel hozni a nézőkhöz, amelyeket mindhárman őszinte meggyőződésből vallunk felekezeteink nevében — közénk értendő a szerkesztő és a műsorvezető is.

Másfél évtizeden keresztül már hónapokkal előbb készültünk, kerestük a témát, s amikor felvettük a beszélgetést, úgy éreztük: őseink közös örökségét, gazdagságát osztjuk meg egymással, a nézőkkel és végső soron a következő nemzedékkel. A műsorvezető és a szerkesztő szinte egymás gondolataiban olvasva szabta meg a műsor kereteit, mert ez élő beszéd néha kanyargóssá válhat. Együttgondolkodásuk nem előzmény nélküli: valaha évfolyamtársak voltak a Zeneakadémia zongora szakán. Segítettek bennünket kérdéseikkel, tanácsaikkal, hogy igazi, élő párbeszédet folytassunk és elkerüljük az egyetemi embe-rekre leselkedő veszélyt, a monologizálást.

Tudtuk, mindig vannak ránk figyelő nézők, akiket éppúgy érdekelnek hitünk közös gyökerei, mint bennünket. Azután, a 2008-as év tavaszán az esedékes adás elkészülte után néhány héttel Kármán György itt, lenn, befejezte a keresést, mert fönről hazaszóltották.

Török József

Az egyik legkisebb családtaggal chanukagyertya-gyújtás közben.